

Centrum Mediacji

przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie

ROGULA

Kancelaria
Adwokacka i Mediacyjna

MEDIACJA ADMINISTRACYJNA W INTERESIE WSPÓLNOTY

Adw. Cezary Rogula

Wiceprezes Centrum Mediacji przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie

Stały Mediator przy Sądzie Okręgowym w Krakowie

Mediator wpisany do wykazu instytucji i osób uprawnionych do przeprowadzania postępowania mediacyjnego w sprawach karnych w okręgu Sądu Okręgowego w Krakowie

Ambasador GRO Global

UGODA ADMINISTRACYJNA I MEDIACJA - *POSTSCRIPTUM*

- *De lege lata* brak jest w k.p.a. podstaw prawnych do zawarcia ugody zastępującej decyzję a stanowiącą formę układu pomiędzy stroną a organem prowadzącym postępowanie mediacyjne
- Decyzja „mediacyjna” (art. 96n k.p.a.) oraz ugoda wymagają autorytarnej aktywności organu administracji publicznej prowadzącego postępowanie

DECYZJA „MEDIACYJNA”	UGODA
Władczy i jednostronny charakter	Bez autorytarnego zatwierdzenia w formie postanowienia nie wywołuje skutków równoważnych decyzji administracyjnej (art. 121 k.p.a.)

MEDIACJA \neq UGODA ADMINISTRACYJNA

MEDIACJA ADMINISTRACYJNA A UGODA ADMINISTRACYJNA

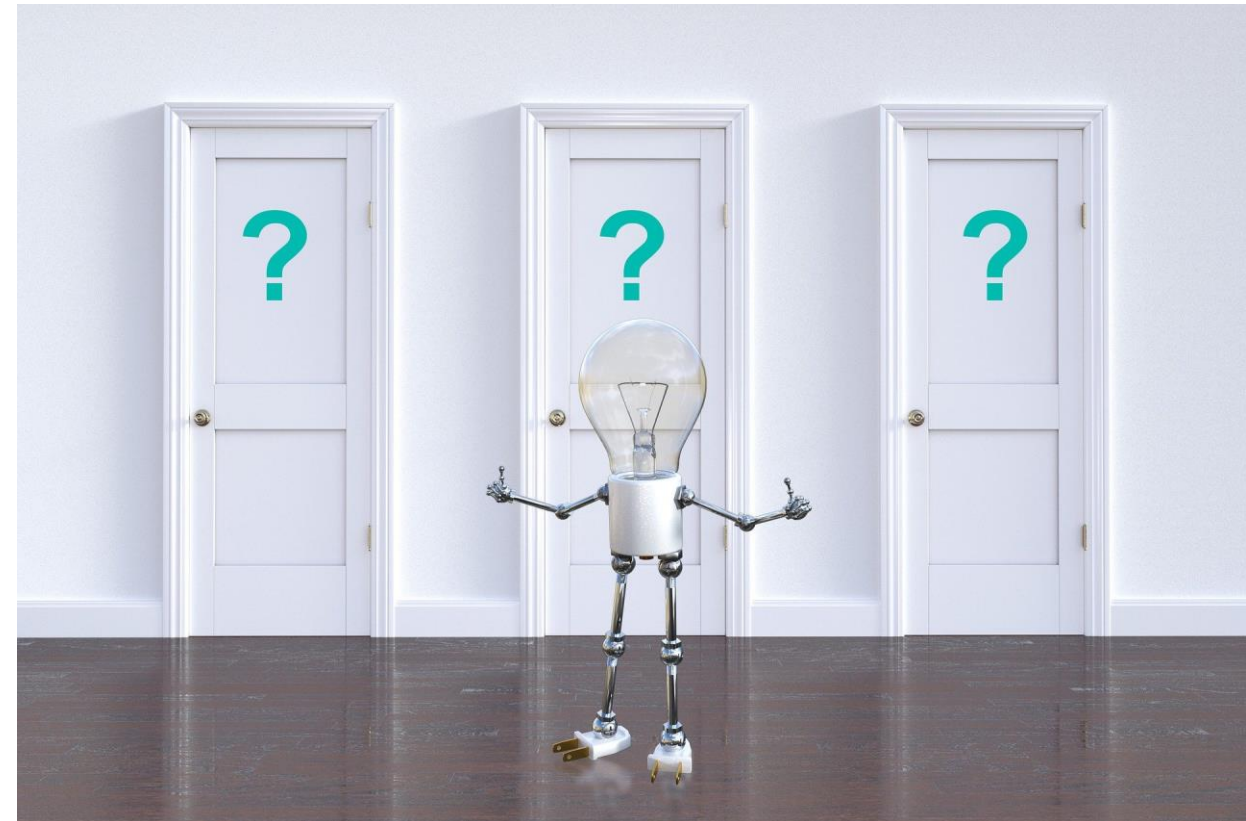
- Przepisy szczególne mogą sprzeciwiać się zawarciu ugody administracyjnej. Brak takiego ograniczenia w odniesieniu do mediacji.
- Uгода administracyjna może być zawarta wyłącznie przez wszystkie strony – z wyłączeniem uczestników postępowania na prawach stron oraz organu prowadzącego postępowanie. Uczestnikiem mediacji może być natomiast również organ.

ZAKOŃCZENIE MEDIACJI ADMINISTRACYJNEJ

- Protokół z ustaleniami (mediacja pionowa)
- Protokół + ugoda (mediacja pozioma)
- Sam protokół (w przypadku braku porozumienia)

MEDIACJA ADMINISTRACYJNA - MOŻLIWE KONFIGURACJE (PRZYPOMNIENIE)

1. Organ prowadzący postępowanie oraz strona lub strony tego postępowania (**mediacja wertykalna, pionowa**)
2. Strony postępowania (**mediacja horyzontalna, pozioma**)
 - Może mieć miejsce wyłącznie w toku dopuszczalnego postępowania (brak możliwości mediacji umownej)
 - Brak podstaw do przeprowadzenia mediacji w fazie przed wszczęciem postępowania administracyjnego

MEDIACJA ADMINISTRACYJNA

- PRZYKŁADY ZDOLNOŚCI ADMINISTRACYJNEJ

- ✓ uznanie administracyjne (luzy decyzyjne)
- ✓ zwroty niedookreślone (luzy interpretacyjne)
- ✓ skomplikowany stan faktyczny sprawy
- ✓ wielość stron o spornych interesach
- ✓ w przedmiocie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej (kontrowersyjne)

WSKAZÓWKA SPRAW ADMINISTRACYJNYCH W MEDIACJI – KATALOG Z ROZPORZĄDZENIA O KOSZTACH

Postępowania w sprawie:

- 1) koncesji, zezwoleń lub pozwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej,
- 2) budownictwa i architektury,
- 3) zagospodarowania przestrzennego,
- 4) ochrony środowiska i przyrody,
- 5) gospodarki wodnej,
- 6) nieruchomości,
- 7) rolnictwa i leśnictwa,
- 8) własności przemysłowej,
- 9) zobowiązań podatkowych,
- 10) prawa celnego

TAJEMNICA MEDIACJI ADMINISTRACYJNEJ

– ART. 96J K.P.A.

Mediator, uczestnicy mediacji i inne osoby biorące udział w mediacji są obowiązani zachować w tajemnicy wszelkie fakty, o których dowiedzieli się w związku z prowadzeniem mediacji, chyba że uczestnicy mediacji postanowią inaczej.

Propozycje ugodowe, ujawnione fakty lub oświadczenia złożone w toku mediacji nie mogą być wykorzystywane po jej zakończeniu, z wyjątkiem ustaleń zawartych w protokole z przebiegu mediacji.

TAJEMNICA MEDIACJI ADMINISTRACYJNEJ

- ✓ Tajemnica wewnętrzna – podczas spotkań indywidualnych
- ✓ Tajemnica mediacji obejmuje także przyszłe postępowania administracyjne (zakaz dowodowy - art. 83 § 4 k.p.a.)
- ✓ Zakaz włączania do akt postępowania dokumentów i innych materiałów, które nie znajdują się w tych aktach, a które zostały ujawnione w toku mediacji przez jej uczestników.
- ✓ Nie dotyczy to jednak dokumentów i materiałów, które stanowią podstawę do załatwienia sprawy zgodnie z ustaleniami zawartymi w protokole z przebiegu mediacji.

KTO MOŽE BYĆ MEDIATOREM?

MEDIATOR WEDŁUG ART. 96F K.P.A.

❖ MEDIACJA POZIOMA:

Mediatorem może być osoba fizyczna, która posiada pełną zdolność do czynności prawnych i korzysta z pełni praw publicznych, w szczególności mediator wpisany na listę stałych mediatorów lub do wykazu instytucji i osób uprawnionych do prowadzenia postępowania mediacyjnego, prowadzonych przez prezesa sądu okręgowego, lub na listę prowadzoną przez organizację pozarządową lub uczelnię, o której informację przekazano prezesowi sądu okręgowego.

❖ MEDIACJA PIONOWA:

W przypadku gdy organ prowadzący postępowanie jest uczestnikiem mediacji, mediatorem może być **wyłącznie** osoba wpisana na listę stałych mediatorów lub do wykazu instytucji i osób uprawnionych do prowadzenia postępowania mediacyjnego, prowadzonych przez prezesa sądu okręgowego, lub mediator wpisany na listę prowadzoną przez organizację pozarządową lub uczelnię, o której informację przekazano prezesowi sądu okręgowego.

MEDIATOR A ZNAJOMOŚĆ PRAWA

- ❑ Rolą mediatora nie jest dokonywanie pogłębionych analiz prawnych czy autorytatywne wyjaśnianie uczestnikom mediacji ich sytuacji prawnej.
- ❑ Mediator powinien orientować się w przepisach prawa w kontekście badania, czy przyjęte przez uczestników mediacji ustalenia co do sposobu załatwienia sprawy mieszczą się w granicach prawa (zob. art. 96a § 3).
- ❑ Mediator prowadzi mediację, dążąc do polubownego rozwiązania sporu, w tym przez wspieranie uczestników mediacji w formułowaniu przez nich propozycji ugodowych. (art. 96k k.p.a.)

TRYB WYBORU MEDIATORA

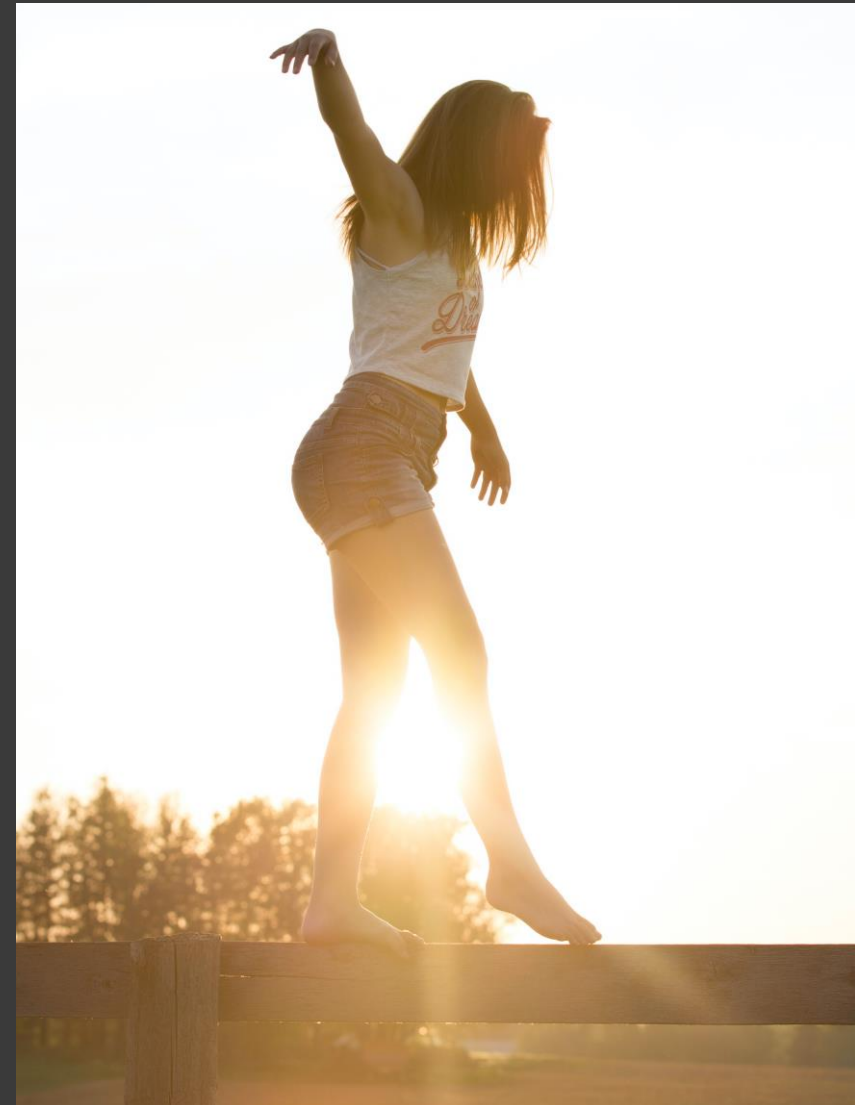
- ✓ Ograniczenie kręgu podmiotów w mediacji pionowej w praktyce oznacza, że uczestnicy nadal mogą wybrać kto ma być mediatorem, ale nie może to już być każda osoba fizyczna
- ✓ Mediatorem nie może być pracownik organu, przed którym toczy się postępowanie w sprawie (art. 96f § 3 k.p.a.)
- ✓ Tryb wyboru mediatora:
 - Pierwszeństwo wyboru mediatora przez uczestników mediacji
 - W braku porozumienia organ samodzielnie wskazuje osobę mediatora

BEZSTRONNOŚĆ MEDIATORA – ART. 96G K.P.A.

- ✓ Do osoby mediatora znajdują odpowiednio zastosowanie przepisy o wyłączeniu pracownika
- ✓ Nie jest konieczne udowodnienie istnienia okoliczności świadczących o stronniczości mediatora – wystarczające jest pojawienie się wątpliwości w tym zakresie.
- ✓ Mogą to być okoliczności powstałe zarówno przed przystąpieniem mediatora do mediacji, jak i po rozpoczęciu mediacji.
- ✓ Mediator odmawia przeprowadzenia mediacji w przypadku wątpliwości co do jego bezstronności i niezwłocznie zawiadamia o tym uczestników mediacji oraz organ administracji publicznej, jeżeli nie jest on uczestnikiem mediacji.

DOSTĘP MEDIATORA DO AKT SPRAWY

- ✓ Mediator nie powinien zapoznawać się z aktami sprawy przed upływem terminu, w którym uczestnicy mediacji mogą nie wyrazić zgody na zapoznanie się mediatora z aktami (art. 96i).
- ✓ Do czasu upływu tego terminu mediator może podejmować inne czynności w ramach mediacji, w szczególności powinien skontaktować się z uczestnikami mediacji i określić przedmiot sporu oraz ramy kompromisu.

KOMUNIKACJA MEDIATORA

- ✓ W relacjach między mediatorem a uczestnikami mediacji nie stosuje się przepisów Kodeksu o doręczeniach (art. 39 i n. k.p.a.).
- ✓ Organ prowadzący postępowanie jest zobligowany do przekazania mediatorowi wszelkich posiadanych danych kontaktowych uczestników mediacji i ich pełnomocników.
- ✓ Mediator może komunikować się z uczestnikami mediacji za pomocą wszelkich dostępnych środków łączności. Powinien wybrać taki środek łączności, który jest najłatwiej dostępny i najmniej uciążliwy dla drugiej strony.

MEDIACJA W KATEGORIACH OUTSOURCINGU

- ❖ Świadczona przez podmiot zewnętrzny – m.in. ze względu na wymóg bezstronności
- ❖ Wykonywana przez osoby o określonych wymogach i kompetencjach
- ❖ Uznawana za część wykonywania wymiaru sprawiedliwości
- ❖ To intensywna, krótkotrwała usługa (np. w porównaniu do prowadzenia postępowania sądowego)
- ❖ Może zostać określona jako usługa drugiego stopnia (w stosunku do prowadzenia postępowania przez organ czy reprezentacji klienta przez pełnomocnika profesjonalnego)

DZIĘKUJĘ BARDZO

Wykorzystane źródła:

- A. Kocot-Łaszczyca, G. Łaszczyca, Mediacja w ogólnym postępowaniu administracyjnym, WKP 2018.
- P. M. Przybysz [w:] Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz aktualizowany, LEX/el. 2021
- M. Wilbrandt-Gotowicz [w:] M. Jaśkowska, A. Wróbel, M. Wilbrandt-Gotowicz, Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania administracyjnego, LEX/el. 2021

Adw. Cezary Rogula
Kancelaria
Adwokacka i Mediacyjna

rogula.com

Beliny-Prażmowskiego 5/2
31-514 Kraków

Tel. +48 608 460 131
kancelaria@rogula.com